

PROJEKTY REALIZOWANE
PRZEZ
INSTYTUT TECHNOLOGICZNO-PRZYRODNICZY W FALENTACH
W LATACH 2009-2011
W RAMACH PROGRAMU POLSKIEJ WSPÓŁPRACY ROZWOJOWEJ
MINISTERSTWA SPRAW ZAGRANICZNYCH RP
www.polskapomoc.gov.pl

2009

1. Udoskonalenie sposobu zarządzania gospodarką wodną i ochroną zasobów wodnych na Ukrainie w oparciu o System Informacji Przestrzennej

Koordinator: dr Tatiana Solovey

Ogólny koszt projektu: 140 196,38 zł

Celem projektu była pomoc Dniestrzańsko-Pruckiemu Zarządowi Gospodarki Wodnej w stworzeniu zintegrowanego Systemu Informacji Przestrzennej o wodach powierzchniowych zlewni Prutu oraz opracowanie założeń bazowych dla systemu o gospodarce wodnej regionu. Wynikiem projektu jest stworzony System Informacji Przestrzennej zawierający informacje z zakresu:

- topograficzne działy wodne i morfometria zlewni i rzek;
- wody powierzchniowe (rzeki, naturalne i sztuczne zbiorniki);
- obiekty gospodarki wodnej i użytkowanie wód;
- hydrometryczne pomiary stacjonarne;
- monitoring jakości wód powierzchniowych;

W wyniku realizacji projektu wykonano:

- cyfrową mapę w systemie GIS, zawierającą informację na temat morfometrii zlewni Prutu i obiektów gospodarki wodnej w skali 1:50 000;
- zintegrowaną z informacją przestrzenną bazę danych, zawierającą ilościową i jakościową charakterystykę zasobów wodnych oraz obiektów gospodarki wodnej;
- zestaw tabel obrazujących stan wykorzystania zasobów wodnych w zlewni Prut;
- Atlas wód powierzchniowych zlewni Prut w skali 1:600 000.

2. Wsparcie zrównoważonego użytkowania zasobów środowiska na obszarach wiejskich Azerbejdżanu na bazie wspólnych doświadczeń i strategii Unii Europejskiej

Koordinator: dr hab. inż. Zygmunt Miatkowski

Ogólny koszt projektu: 190 886,00 zł

Projekt miał charakter edukacyjny. Głównym celem projektu było podniesienie wiedzy teoretycznej i praktycznej osób pracujących w rolnictwie oraz urzędników i organizacji pracujących na rzecz rolnictwa w zakresie zrównoważonego użytkowania zasobów środowiska na obszarach wiejskich Azerbejdżanu oraz o głównych instrumentach prawnych i ekonomicznych wspierania działań prośrodowiskowych w rolnictwie na bazie doświadczeń Polski i strategii Unii Europejskiej.

W trakcie dwóch spotkań warsztatowych (w Azerbejdżanie i w Polsce) przedstawiono filozofię, strategię i instrumenty Unii Europejskiej ukierunkowane na rozwój obszarów

wiejskich, uwzględniający priorytety ochrony środowiska. W warsztatach wzięli udział trenerzy ze strony polskiej – pracownicy naukowcy oraz doradcy z Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie. Słuchaczami byli urzędnicy, naukowcy, doradcy rolni z instytucji Azerbejdżanu, związani z rolnictwem i ochroną środowiska oraz rolnicy. Program warsztatów obejmował wykłady w K-P ODR w Minikowie oraz zajęcia terenowe w gospodarstwach towarowych o różnym profilu produkcji, w gospodarstwach ekologicznych, w gospodarstwach rodzinnych zajmujących się agroturystyką i rękodzielnictwem oraz w Lokalnej Grupie Działania w województwie kujawsko-pomorskim. Wydano Materiały Edukacyjne w nakładzie 200 egz. w języku rosyjskim.

Partnerzy projektu: Instytut Erozji i Nawodnień w Baku i Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie.

1. Wykład dla grupy słuchaczy z Azerbejdżanu w K-PODR w Minikowie
2. Spotkanie grupy z Azerbejdżanu z przedstawicielami władz samorządowych w Urzędzie Marszałkowskim w Toruniu

1. Wizyta w gospodarstwie rolnym
2. Przygotowania do wejścia do budynku chlewni

1. Wizyta w Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Bydgoszczy
2. Zajęcia terenowe w gospodarstwie ekologicznym

2010

1. Zasady kształtowania przestrzeni rolniczej w górskich rejonach Azerbejdżanu zagrożonych erozją z wykorzystaniem technik GIS

Koordinator: dr Tatiana Solovey

Ogólny koszt projektu: 178 125,00 zł

Celem projektu było podniesienie poziomu wiedzy o charakterze teoretycznym i praktycznym pracowników naukowych Instytutu Erozyj i Nawodnień w Baku w zakresie wykorzystania systemu GIS jako narzędzia umożliwiającego pełną analizę zagrożenia wodną erozją gleb. Ponadto partner został zapoznany ze sposobami badań zjawisk erozyjnych w górskich regionach Polski oraz sposobami jej przeciwdziałania.

Wyniki projektu to:

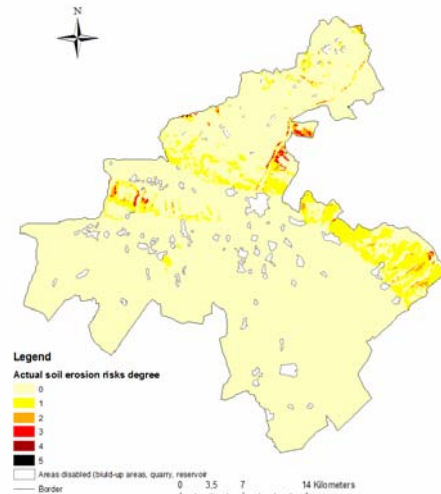
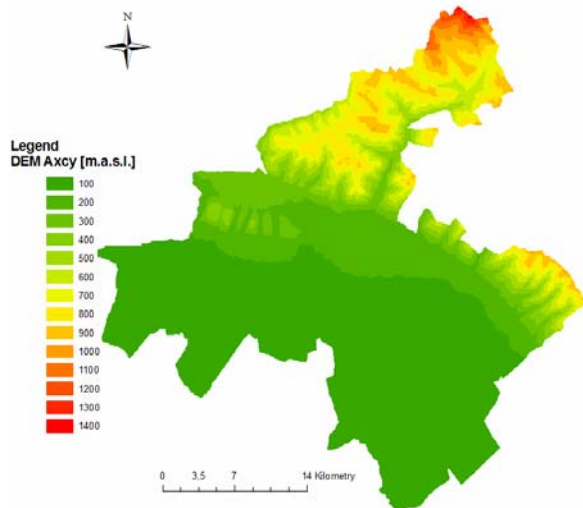
- podniesienie kwalifikacji 7 pracowników Instytutu Erozyj i Nawodnień, w zakresie korzystania z programu GIS, tworzenia Numerycznego Modelu Terenu, generowania jego pochodnych: hipsometrii, nachylenia i ekspozycji oraz modyfikację baz danych zagrożenia erozyjnego;
- elektroniczna baza danych GIS wybranego do analizy górskiego rejonu Azerbejdżanu, znajdującego się w Szyrwanskiej strefie ekonomiczno-geograficznej;
- mapy zagrożenia erozyjnego dla wybranego obszaru;
- zasady ochrony gleby i wody przed erozją na użytkach rolnych w terenach górskich;
- materiały edukacyjne dotyczące zasad kształtowania przestrzeni rolniczej w górskich rejonach Azerbejdżanu zagrożonych erozją z wykorzystaniem technik GIS.

Powitanie delegacji z Instytutu Erozji i Nawadniania w Baku przez Panią prof. dr hab. Janinę Fatygę

1. Wyjazd terenowy – Sudety – Kotlina Kłodzka
2. Warsztaty szkoleniowe we Wrocławiu

Rys.1. Numeryczny Model Terenu obszaru Axcy
 Rys. 2. Stopnie zagrożenia erozją aktualną obszaru Axcy

2. Wdrożenie nowoczesnych metod rozpoznawania struktury użytkowania ziemi oraz cennych ekosystemów dla zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich Ukrainy

Koordinator: prof. dr hab. Wiesław Dembek

Ogólny koszt projektu: 151 232,00 zł

Celem projektu było wdrożenie współczesnych narzędzi geomatycznych do kartowania gleb, katastru ziemi oraz identyfikacji przyrodniczo cennych siedlisk. Projekt był realizowany na terenie województwa czarniowieckiego. Działania projektu skierowano bezpośrednio do przedstawicieli administracji rządowej – pracowników Czarniowieckiego Zarządu Ochrony Żyzności Gleb i Jakości Produkcji Rolniczej oraz rolników, mieszkańców obszarów wiejskich.

Bezpośrednie rezultaty projektu:

- przeszkolona grupa 6 pracowników Czarniowieckiego Zarządu Ochrony Żyzności Gleb i Jakości Produkcji Rolniczej w zakresie obsługi programu ArcGIS oraz Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich;
- działająca baza danych GIS dot. jakości gleb województwa Czarniowieckiego oraz użytkowania rolniczego;
- wydzielone obszary zagrożenia erozją wodną na terenie województwa czarniowieckiego oraz opracowane zasady gospodarowania na gruntach ornych, zapewniające ochronę gleb i wód;
- zidentyfikowanie zasięgu potencjalnego występowania nieleśnych siedlisk mokradłowych na obszarze województwa czarniowieckiego oraz opracowanie zasad użytkowania rolniczego przyrodniczo cennych łąk i pastwisk;
- poszerzenie wiedzy mieszkańców obszarów wiejskich województwa czarniowieckiego (ok. 5000 osób) na temat: ekologicznych zasad prowadzenia rolnictwa, ujętych w Programie Rolnośrodowiskowym i jakości gleb województwa czarniowieckiego poprzez dystrybucję ulotek i broszur informacyjnych.

2011 (w trakcie realizacji)

Ocena możliwości wykorzystania technik teledetekcyjnych i narzędzi GIS w identyfikacji gleb zasolonych oraz zjawisk erozyjnych w Azerbejdżanie

Koordinator: dr inż. Longina Nadolna (l.nadolna@itep.edu.pl)

Ogólny koszt projektu: 396 345,00 zł

Celem projektu jest osiągnięcie efektywniejszych metod rozpoznawania zjawisk erozyjnych i zasolenia gleb w Azerbejdżanie poprzez:

- stworzenie w Instytucie Erozji i Nawadniania pracowni GIS ze stanowiskami komputerowymi z oprogramowaniem, umożliwiającym nowoczesne metody analizy informacji przestrzennej do identyfikacji gleb zasolonych oraz zjawisk erozyjnych;
- ocenę możliwości wykorzystania technik teledetekcyjnych do identyfikacji gleb zasolonych w Azerbejdżanie;
- powstanie zintegrowanej bazy danych GIS o czynnikach przyrodniczych i antropogenicznych warunkujących rozwój erozji oraz określenie zagrożenia erozyjnego.

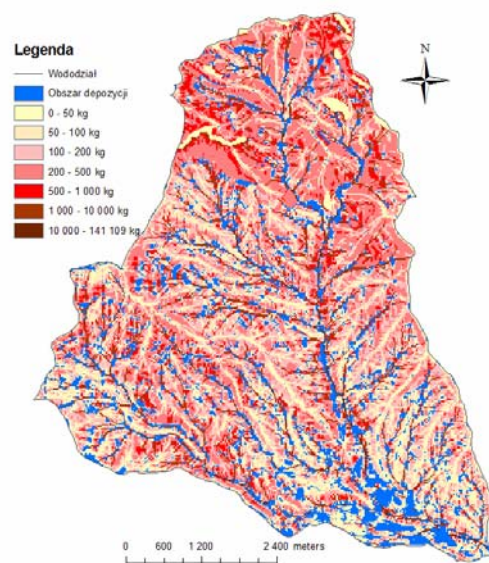
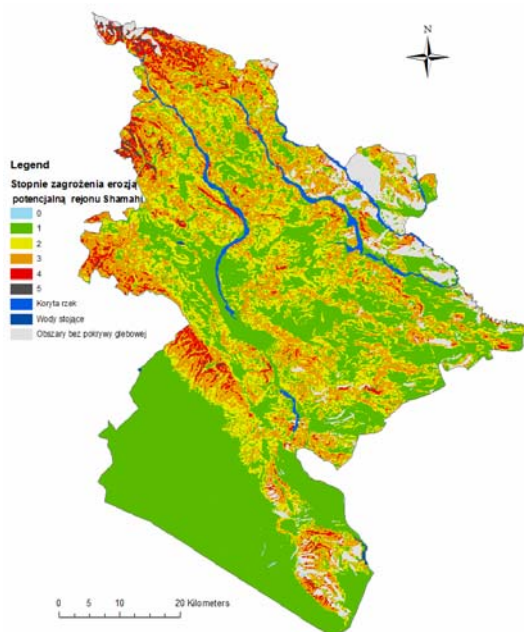
Wynikiem projektu będą:

- funkcjonująca pracownia GIS w Instytucie Erozji i Nawadniania;

- przejście Instytutu Erozji i Nawadniania na jakościowo wyższy poziom rozpoznawania zjawisk erozyjnych i zasolenia gleb w Azerbejdżanie przez wdrażanie nowych technik;
- zbadane zjawiska erozyjne i zasolenie gleb w regionach Szyrwan i Kiurdamir za pomocą współczesnego, precyzyjnego narzędzia teledetekcyjnego.

1. Zajęcia podczas stażu 2 pracowników Instytutu Erozji i Nawadniania w Baku (Wrocław – maj 2011)
2. Pracownia GIS w Instytucie Erozji i Nawadniania (Baku - czerwiec 2011)

Rys. 1. Stopnie zagrożenia erozją potencjalną rejonu Shamahi.

Rys. 2. Mapa wynikowa modelu wodnej erozji powierzchniowej gleb wraz z obszarami depozycji małej zlewni górskiej w Azerbejdżanie